

דו"ח הוועדה להערכת איכות של התוכניות להוראת חינוך מיוחד

המכללה האקדמית הרצוג

2022

תשפ"ב

תוכן העניינים

2	פרק 1 : רקע.....
3	פרק 2 : תהליכי העבודה של הוועדה .....
4	פרק 3 : הערכת האיכות של תכנית הלימודים להוראת חינוך מיוחד במכללה האקדמית הרצוג.....
4	3.1 הנהלה ומבנה המכללה.....
5	3.2 סגל התוכנית.....
6	3.3 תכנית הלימודים.....
7	3.4 הכשרה מעשית.....
8	3.5 סטודנטים ובוגרים .....
9	3.6 מחקר .....
9	3.7 תשתיות .....
10	פרק 4 : סיכום והמלצות .....

נספחים

פרק 1 : רקע

בהתאם להחלטתה להעריך את תוכניות הלימודים להכשרת עובדי הוראה בתחום החינוך מיוחד, מינתה המועצה להשכלה גבוהה (מל"ג) את הוועדה להערכת איכות של התחום בהרכב הבא :

- פרופ' טלי היימן, האוניברסיטה הפתוחה, יו"ר
- פרופ' תומס גומפל, בית הספר לחינוך, האוניברסיטה העברית
- פרופ' חפציבה ליפשיץ, הפקולטה לחינוך, אוניברסיטת בר-אילן
- פרופ' סיגל עדן, הפקולטה לחינוך אוניברסיטת בר אילן
- ד"ר היידי פלביאן, בית הספר לחינוך, המכללה האקדמית אחוה
- ד"ר גלעדה אבישר, המכללה האקדמית בית ברל

הגב' קרן חרושצ'וב ריכזה את עבודת הוועדה מטעם המועצה להשכלה גבוהה.

עם תחילת עבודת הוועדה במאי 2022 פרופ' חפציבה ליפשיץ הודיעה על פרישתה מהרכב הוועדה מסיבות אישיות ולא השתתפה במרבית ביקורי הוועדה ובכתיבת הדוחות.

במסגרת עבודתה התבקשה הוועדה :

1. לבחון את דוחות ההערכה העצמית שהוגשו על ידי המוסדות המקיימים תכניות לימודים להכשרת עובדי הוראה בתחום חינוך מיוחד ולקיים ביקורים במוסדות אלה.
2. להגיש למל"ג דו"ח פרטני עבור כל אחת מתוכניות הלימודים הכולל את ממצאי הוועדה והמלצותיה.
3. להגיש למל"ג דו"ח כללי הכולל הערות רוחביות בנוגע לתחום המוערך ולמקומו במערכת ההשכלה הגבוהה ובישראל בכלל.

תהליך ההערכה כולו התבצע בהתאם להנחיות המל"ג לכתיבת דו"ח הערכה עצמית במכללות לחינוך מפברואר 2022.

פרק 2 : תהליכי העבודה של הוועדה

בשל משבר הקורונה התקיימה חלק מעבודת הוועדה באופן מקוון. הוועדה התכנסה לראשונה ב-20.3.2022. בישיבתה דנה הוועדה בנושאים עקרוניים הנוגעים למערכת ההשכלה הגבוהה בישראל, לפעילות הערכת האיכות בכלל ובמכללות האקדמיות לחינוך בפרט.

במסגרת פעילותה קיימה הוועדה ביקורים בכל המכללות האקדמיות לחינוך אשר מוסמכות להעניק תארים בתחום הוראת חינוך מיוחד. במסגרת פעילותה קיימה הוועדה ביקורים בכל המכללות האקדמיות לחינוך אשר מוסמכות להעניק תארים בתחום הוראת חינוך מיוחד. הביקורים התקיימו בסמסטר ב' שנה"ל תשפ"ב ובסמסטר א' שנה"ל תשפ"ג.

במהלך החודשים מאי - יולי 2022 נערכו הביקורים במכללות הבאות: מכללת אורנים, סמינר הקיבוצים - המכללה לחינוך לטכנולוגיה ולאומנויות, מכללת גורדון, המכללה האקדמית אחוה, מכללת לוינסקי לחינוך, המכללה האקדמית בית ברל, מכללת חמדת, המכללה האקדמית הערבית לחינוך בישראל – חיפה, המכללה האקדמית לחינוך "תלפיות", אלקאסמי - מכללה אקדמית לחינוך.

במהלך החודשים נובמבר –ינואר 2022-2023 נערכו הביקורים במכללות הבאות: מכללת קיי, מכללת גבעת וושינגטון, מכללת דוד ילין, מכללת סכנין, המכללה ירושלים, מכללת אוהלו- תל-חי, מכללת הרצוג, מכללת שאנן, מכללת אמונה-אפרתה, מכללת אורות.

במהלך הביקורים נפגשה הוועדה עם בעלי תפקידים בהנהלת המוסד, עם הנהלת התוכנית, עם הסגל, ועם סטודנטים ובוגרים.

דו"ח זה עוסק בחוג להוראת חינוך מיוחד במכללה האקדמית הרצוג. ביקור הוועדה במכללה התקיים בתאריך 29.12.2022¹.

בשל המספר הרב של המוסדות המקיימים תוכניות לימודים בתחום זה ולאור אילוצים אישיים ומקצועיים של חברי הוועדה, חולקו המוסדות המשתתפים בתהליך ההערכה הנוכחי בין חברי הוועדה כך שכל אחד מחברי הוועדה ביצע הערכה לכעשרה מוסדות. יו"ר הוועדה השתתפה בכתיבת הדוחות של כל המוסדות.

בביקור במכללה האקדמית הרצוג השתתפו מבין חברי הוועדה: פרופ' טלי היימן, פרופ' תומס גומפל וד"ר היידי פלביאן.

הוועדה מודה להנהלה הבכירה במוסד ולתוכנית לחינוך מיוחד על דו"ח ההערכה העצמית ועל קבלת הפנים והאירוח האדיב בעת יום הביקור של נציגי הוועדה במוסד.

---

¹ סדר היום של הביקור מצורף בנספח 2 לדו"ח זה.

פרק 3 : הערכת האיכות של תכנית הלימודים להוראת חינוך מיוחד במכללה האקדמית הרצוג

דו"ח זה מתייחס למצב הקיים בעת ביקור הוועדה במוסד ואינו מתייחס לשינויים שחלו מאז. דו"ח זה מתעד את המסקנות אליהן הגיעה ועדת הערכת האיכות בהתבסס על המסמכים אשר נמסרו על ידי המוסד, מידע שהתווסף במהלך השיחות במוסד, דיונים והבחנות של הוועדה ומידע אשר זמין לוועדה.

3.1 הנהלה ומבנה המכללה

מכללת הרצוג ממוקמת בגוש עציון. המכללה מונה כ-3500 סטודנטים וכ-500 אנשי סגל. במכללה 17 מסלולים לתואר ראשון, ו-8 מסלולים לתואר שני.

הנהלת המכללה ציינה שהם משתדלים לגייס אנשי סגל עם תואר שלישי. כיום יש במכללה שלושה פרופסורים שכולם צמחו בתוך המכללה ובעידוד המכללה למחקר. הנהלת המכללה, יחד עם רשות המחקר, הקימו מערך תמיכה לסגל המרצים על מנת לקדם ולתמוך במחקר, בעיקר עבור אנשי סגל שאין להם תואר שלישי. הנהלת המכללה מודעת לכך שאין להם מספיק אנשי סגל בדרגת תואר שלישי במסלול לחינוך מיוחד.

בנוסף, המכללה מודעת לבעיית הנשירה ועל מנת לתת לכך מענה הקימה פרויקט "סטודנט עוזר לסטודנט" בו מאתרים סטודנטים, תומכים בהם בתמיכה דיגיטלית ופנים אל פנים, כאשר יש יעוץ לימודי צמוד לסטודנט המתקשה. בנוסף, המכללה בתהליך של שילוב מיומנויות כתיבה באנגלית לכלל המרצים.

ליבת חזון המכללה ותוכניות הלימוד השונות מבוססת על לימודי היהדות, וסגל המכללה מוביל בתחום זה בארץ ובעולם על ידי תכני ההוראה, המחקר והפרסום.

תהליך ההערכה העצמית נעשה בשקיפות תוך מתן משוב תמידי ופיתוח דרכים לתיקון וקידום כל שניתן עוד לפני הגשת הדוח. סגל המכללה והחוג לחינוך המיוחד ראה בביצוע דוח ההערכה כהזדמנות. כך לדוגמא: המוסד משקיע מאמצים רבים בקידום נושאי מחקר בתחום החינוך והחברה, יותר מבעבר. במצגת כוח אדם של הסגל הבכיר, בלט העדר מרצים מומחים בחינוך המיוחד עם תואר שלישי. הנהלת המכללה ציינה כי העדר מרצים עם תואר שלישי נבע מכך המכללה מחפשת אנשי שטח, שהם גם המובילים כסגל אקדמי בתחומם, אך המכללה פועלת לשיפור הנושא. המכללה ציינה כי היא מעודדת את המרצים להתקדם לתואר שלישי, נותנת תקציבי מחקר ותומכת במה שאפשר.

המלצות הכרחיות:

- יש לפתח תהליכי הערכה עצמית הממוקדים בקידום ההכשרה בחינוך המיוחד במכללה.

3.2 סגל התוכנית

ראשת המסלול הינה אשת שטח: היא עוברת על הסילבוסים ומקיימת קשר אישי ורצוף עם המרצים בחוג. יחד עם זאת, ראשי המסלול מודעים לכך שמרבית הסגל המלמד הם אנשי-שטח ואינם מומחים עם רקע אקדמי בתחום. ישנן ישיבות משותפות בין הסגל האקדמי למדריכים הפדגוגיים.

מתוך המפגש עם נציגי הסגל עלו הנקודות הבאות:
המכללה מעודדת מחקר ופרסום. העידוד בא לידי ביטוי במתן תקציבים ועידוד שיתופי פעולה מתוקצבים. סגל המרצים מודע לחשיבות הפרסום ועושה כל שביכולתו להיעזר בתמיכת המכללה.

הסגל האקדמי, המנחה גם עבודות סמינריוניות, מתכנס מספר פעמים בשנה כדי להפיק תובנות וללמוד חידושים בתחום המחקר. סגל המכללה ציינו שכל מחקר צריך לעבור את ועדת האתיקה של המכללה. כמו כן, סטודנטים שחוקרים במסגרת הסמינריונים מציגים את פירות מחקריהם בסיום כל שנה, בכנס מכללתי. כמו כן, מתקיימת גם תחרות "עבודות מצטיינות". כך המכללה מעודדת מצוינות הן למרצים כמנחים והן של הסטודנטים.

הוועדה התרשמה כי הקריאה באנגלית מועטה ובאה לידי ביטוי גם בכך שאין מקורות מידע עדכניים באנגלית בסילבוסים של הקורסים השונים. כדי לקדם את הסטודנטים ולעדכן את חומרי הלימוד והמחקרים שבאנגלית, המרצים מנגישים את המאמרים. לפיכך, המאמרים מתורגמים או מוצגים לסטודנטים על ידי המרצים מבלי שיצטרכו להתמודד עם השפה באנגלית. נציגי המכללה ציינו שיש להם אתגר מבחינת האוכלוסייה שמגיעה ללמוד במכללה, מכיוון שאין להם יסודות בשפה האנגלית.

המרצים מפתחים למידת עמיתים שלהם על ידי הוראה משותפת, וזאת כדי להעשיר את הידע של כולם.

המרצים ציינו שיש להוסיף קורסים נוספים הממוקדים בחינוך המיוחד, ושהם ממליצים להמשיך ולקדם שיתופי פעולה בין מרצים והסטודנטים.

המרצים רואים את עבודתם כמעוררי מוטיבציה ללמידה וחקר עצמאי של כל סטודנט, ולכן חשוב לקדם עבודות חקר של הסטודנטים, ואף להציג את המצטיינים שביניהם ביום עיון במכללה.

הוועדה התרשמה שלמרות שיש סטודנטים מכל הארץ, רוב הסטודנטים מבצעים עבודה מעשית בגוש עציון, עובדה שמאפשרת פיתוח תוכניות הכשרה לפי עקרונות ה"אקדמיה כיתה". יחד עם זאת, המדריכים הפדגוגיים ציינו שישנה מגבלה של מגוון מקומות ההכשרה. עבור אלה שגרים רחוק (צפון או דרום), המדריכים מאתרים מקומות לעבודה מעשית באזור מגוריהם עם מדריכות פדגוגיות מהאזור.

הקשר עם הסגל הליבתי: הסגל ציין כי מתקיימים מפגשים של סגל החוג הן במכללה והן בזום. המכללה משקיעה הרבה בקשר בין המדריכים למרצים. מתקיימים מפגשים בהם דנים איך מיישמים בשטח את

הנלמד בקורסים. למדריכים יש אפשרות להיכנס לקורסים השונים ולראות מה לומדים שם על מנת ליישם לאחר מכן בשטח.

המלצות הכרחיות:

- על המוסד לפעול לגיוס סגל אקדמי מומחה בתחומי החינוך המיוחד, או בתחומים קרובים, העוסקים בפעילות אקדמית מחקרית.
- יש לעודד את הסגל האקדמי לעסוק בפעילות מחקרית, ולפרסם את הפעילות בכנסים וכתבי עת שפיטים.
- על המכללה להוסיף במסלול לחינוך את תכנית "אקדמיה כיתה" ותכנית להוראה על פי המתווים החדשים להוראה.
- יש לפעול לקדם מיומנויות אורייניות בשפה באנגלית לאנשי הסגל.

המלצות רצויות:

- על המכללה לטפח ולעודד את הקשר של הסטודנטיות עם צוות בית הספר.
- יש לפעול לקדם השתתפות הסטודנטים להוראה בפעילויות בית הספר, ישיבות פדגוגיות, טיולים וכדומה.
- יש לוודא שכל המדריכות הפדגוגיות מכירות את אפשרויות התמיכה האקדמית שהמכללה מאפשרת להן ולסטודנטים.

3.3 תכנית הלימודים

במכללה יש תוכניות נפרדות לנשים ולגברים להכשרה מורים בחינוך המיוחד (ההפרדה היא פיזית, בקמפוסים שונים). ככל הנראה, זוהי הסיבה לכך שהתוכניות אינן זהות בתוכן, היות ורוב הגברים מקבלים הכרה על קורסים שלמדו במסגרת הישיבות. עד לתקופת הקורונה, מרבית הסטודנטים למדו במסלול בו התמקדו בהוראת תלמידים עם לקויות למידה, אך לאחרונה עלה הצורך לשלב קורסים נוספים שיאפשרו למידה על לקויות אחרות. סגל המכללה עומל בימים אלו על הכנת תוכניות מעודכנות, תוך התייחסות לדרישות המתווים החדשים. התוכניות העדכניות מאפשרות התמחויות בלקויות מורכבות, התמחות בקשיים רגשיים, חינוך מיוחד בגיל הרך וחינוך מיוחד לקויות למידה. בנוסף לכך, בהתייחס לסילבוסים שהוצגו בפני הועדה, חברי הועדה התרשמו שהסילבוסים אינם מעודכנים ושיש מיעוט קריאה באנגלית.

המלצות הכרחיות:

- יש לבחון מחדש את החלטת המוסד שתוכניות ההכשרה לגברים ולנשים אינן זהות, וזאת לאור העובדה שהדרישות מן המורים בפועל זהות.

- במסגרת הכנת התוכניות החדשות ושילוב אנשי מקצוע מומחי תוכן, יש לפעול לגייס מרצים בעלי תואר שלישי.
- על הסגל לעדכן את הסילבוסים מבחינת התכנים הנדרשים בשטח.
- על הסגל לעדכן את הסילבוסים מבחינת מקורות הקריאה בעברית ובאנגלית.
- יש לערוך בדיקה של מחווי הקורסים היות וחסר איזון במתן הציונים.

המלצות רצויות:

- יש לוודא שבספרייה ישנם מקורות מידע עדכניים ורלוונטיים לנלמד בקורסים.

3.4 הכשרה מעשית

המכללה מציעה שלושה מסלולי הכשרה:

- א. חינוך מיוחד דו חוגי יחד עם חוג נוסף
- ב. מסלול ללקויות מורכבות [החל משנת 2019]
- ג. מסלול לקשיים התנהגותיים ורגשיים החל מגיל הגן [החל משנת 2020].

במסלול החינוך המיוחד בסמסטר א' של שנה א' הסטודנטיות משתתפות בחמישה סיורים בשנה במסגרות חינוכיות. בסמסטר ב' של אותה השנה, הסטודנטיות מלוות תלמיד המתקשה בקריאה. הליווי מתבצע תוך למידה בקליניקה, והליווי הינו אישי ומתקיים כשעה בשבוע. בשנה ב' ישנה עבודה מעשית בסמסטר אחד בהתאם לאזור המגורים ותחום ההתמחות של הסטודנטים. בשנה ג' מתקיימת עבודה מעשית לכל אורך השנה, פעם אחת בשבוע למשך ארבע שעות, באותה מסגרת חינוכית. בסוף כל יום מתקיימת סדנא והסטודנטים מקבלים משוב. כפי שצוין, אין במכללה מתווה של אקדמיה כיתה.

לאורך כל העבודה המעשית, המדפית מלווה את הסטודנטיות. הן הסטודנטיות והן הבוגרות שומרות על קשר עם המדפיות בהמשך.

המדריכות ציינו כי לדעתן אין מספיק שעות עבודה מעשית, למרות שהן יודעות שלפי המתווה החדש יהיו שינויים בנושא.

על מנת לעקוב מקרוב אחר תהליכי הלמידה של הסטודנטיות, יש רכזת עבודה מעשית לשנה ב' ולשנה ג'. כל אחת מהן בונה את מתווה העבודה המעשית מבחינת שעות ותכנים.

המדפיות ציינו כי כאשר יש סטודנט עם צרכים מיוחדים, ניתנת לו/לה תמיכה משמעותית מהמכללה, ושישנו מרכז תמיכה גדול שעוזר להם בכל דרך. במקרים מאוד קיצוניים, בהם נתקלים בסטודנטים שאינם מתאימים להוראה, לאחר שמבררים את הקשיים, לא מעבירים את הסטודנטים (אין הכוונה לסטודנטים מאובחנים עם לקויות) בעבודה מעשית, והמכללה נותנת לכך גיבוי.

המלצות הכרחיות:

- יש לשלב את הלמידה לפי אקדמיה כיתה, ולבדוק את תהליכי יישום המתווים החדשים כך שיינתן מענה מעמיק יותר בתחום ההתנסות בבתי הספר.
- בבניית תכניות הלימודים, על הסגל ליצור קשרים ברורים יותר בין השיעורים התיאורטיים לעבודה המעשית.
- יש ליצור נוהל ברור בנוגע למעבר או כישלון של סטודנט בהתנסות מעשית על מנת לייעל את עבודת המדריכות הפדגוגיות.

3.5 סטודנטים ובוגרים

הוועדה נפגשה עם סטודנטיות אשר היו שבעות רצון, וציינו שהרמה האקדמית במכללה טובה, שיבחו את ראשת החוג, ציינו שחויית הלמידה שלהם מצוינת וכי מתאים להן ללמוד 2-3 ימים בשבוע באופן פיזי, ושבוע אחד מרחוק בזום. הסטודנטים יודעים שיש מרכז תמיכה שנועד לסייע לסטודנטים מתקשים.

הסטודנטים ציינו לטובה את האיזון בין עומס הלימודים והמבחנים, וכי סגל המרצים מנסה לסייע להם. יחד עם זאת, הסטודנטים ציינו שלא תמיד יש קשר ברור בין התיאוריה הנלמדת בכיתה לעבודה המעשית בבית הספר. כך לדוגמא: הקורס המקוון של התפתחות סנסומוטורית לא נתן להן את הכלים לעבודה בבתי הספר.

הסטודנטים הדגישו שהמכללה איכותית ומתאימה רק למי שרוצה לעבוד קשה. המכללה לא מתאימה למי שלא רוצה לעבוד וללמוד, אך מי שקשה לו ורוצה להצליח- יכול להגיע למרכז התמיכה שעוזר לכולם.

בוגרי המכללה איתם נפגשה הוועדה ציינו את תחושת הבית במכללה, ציינו לטובה גישות לימוד מגוונות ובמיוחד את הקורס של הקניית הקריאה. לטענתם המענה בזום מצוין והם חשו תמיכה והעצמה בכל שנות הלימודים. במכללה נענו לפניית הסטודנטים, הייתה אוזן קשבת ותמיכה. הבוגרים שבחו את הסיוע במגוון בתי ספר וציינו שקבלו כלים מקצועיים ומצוינים לעבודתם. יחד עם זאת, ציינו שלא קבלו מענה בקורס בנושאי אלימות בכיתה וניהול כיתה, וכי הקשר בין המכללה לבוגרים אינו ממוסד. הסטודנטים ציינו כי ישנה התאמה של חומרי הלימודי למגזר החרדי.

הבוגרות עמן נפגשה הוועדה עובדים בתחום החינוך וחלקם כבר עם תואר שני (אחת סיימה ב-2016, אחת סיימה ב-2017). שתיים כבר עובדות במכללה- אחת מרצה ואחת מדריכה פדגוגית).

בכל הנוגע לתמיכה בסטודנטים: הסטודנטיות ציינו שיש מערך תמיכה לסטודנטים עם לקויות למידה ובנוסף גם סיוע והתחשבות בסטודנטיות בתקופות מאתגרות כמו חתונה, לידה או גם במקרי טראומה שונים.

המלצות הכרחיות:

- יש לשלב יותר קורסים שיתנו מענה עדכני לצרכי הבוגרים כמורים בשטח.

המלצות רצויות:

- יש לפתח תוכניות לשיתוף בין הבוגרים לבין הלומדים בפועל.

3.6 מחקר

המכללה מציינת כי היא תומכת במחקר ומעודדת שיתופי פעולה. יש רשות מחקר אשר מעודדת את המרצים לפנות לכנסים, מצוות מרצה בכיר למרצה מתחיל. במכללה מענקי מחקר של עד 4000 שח לשנה למרצה עבור השתתפות בכנס. המכללה מקיימת שיתוף פעולה עם מכון מופת בארגון כנסים.

המלצות הכרחיות:

- יש לעודד את הסגל האקדמי לעסוק בפעילות מחקרית, ולפרסם את הפעילות בכנסים וכתבי עת שפיטים.
- נדרשת הכוונה לכלל המרצים בכל הנוגע להכנת עבודות סמינריוניות מבוססות מחקר.

3.7 תשתיות

למכללה יש ספרייה אחת מרכזית באלון שבות. בשני המרכזים האחרים של המוסד יש שלוחות והספרייה המרכזית תומכת בהם. מבנה הספרייה מפואר ומואר ובנויים בו מעין "חדרי בריחה" המאפשרים לסטודנטים חוויית למידה מצוינת. צוות הספרייה, בהלימה עם חזון המכללה, מקדמים מאוד את העולם הדיגיטלי והטכנולוגי. אך יחד עם זאת, הכותרים בתחום החינוך המיוחד מעט מצומצמים ומיושנים. מעבר לכך, צוות הספרייה החליט לקטלג את הספרים באופן ייחודי להם ובאופן שרירותי. כך למשל, פסיכולוגיה תחת האות "ק" ושם גם חינוך מיוחד, חינוך תחת האות "צ" וכן הלאה. הרציונל נובע מכך שהספרייה החלה כספרייה תורנית. עם זאת, זה מגביל מאוד את הסטודנטים מבחינת יכולתם להתמצא בעתיד בספריות אחרות.

המלצות הכרחיות:

- יש לדאוג לעדכון שיטת הקטלוג בספרייה לסטנדרטים אקדמיים.
- יש להעשיר את תכני הספרייה ולעדכן את המקורות בהתאם לסילבוסים הנלמדים.
- יש לדאוג שלמרות ההפרדה בקמפוסים השונים, לכל הסטודנטים תהיה גישה לספרייה.
- יש לשלב יותר עזרי למידה בקמפוס המכללה.

פרק 4 : סיכום והמלצות

הסוגיות המרכזיות שעלו בדיון משותף בין אנשי הוועדה מאורגנות ומוצגות בהמשך לפי נקודות חוזק ונקודות לחיזוק.

נקודות חוזק:

- ❖ ניכרת מסירות של הסגל לסטודנטיות במהלך כל תהליך ההכשרה ובקשר לאחר סיום הלימודים.
- ❖ הסטודנטיות והבוגרות הביעו את שביעות רצונן מהלימודים, ואף הדגישו כי הן מודעות לכך שהדרישות למטלות נובעות מרצון להכשירן טוב יותר.
- ❖ נציגי ההנהלה והסגל הליבתי ציינו שתהליך ההערכה תרם לשיפור עבודת הצוות והראיה של התוכנית מנקודת מבט חדשה.
- ❖ מתקיימים ימי עיון וסדנאות משותפים לסגל ולסטודנטים במטרה להעלות את הרמה המקצועית.

נקודות לחיזוק:

- ❖ הוועדה ממליצה ללמד קורסים המתייחסים להכלה והשתלבות, ניהול כיתה ותפקיד המורה בכיתה בכל המסלולים.
- ❖ כדאי לפתח הבנה וגישה חיובית כלפי מגוון בקרב הסגל ובקרב הסטודנטים.
- ❖ דרושה תמיכה עקבית ומשמעותית בפעילות מחקר – מביצוע המחקר ועד לפרסום בשפה האנגלית בבמות אקדמיות שפיטות.
- ❖ יש לבדוק ולעדכן את פרשיות הלימוד מבחינת התכנים, ועדכון המקורות בעברית ובאנגלית.
- ❖ אין מספיק קשר של המכללה עם בוגרות המכללה.

המלצות הכרחיות:

- יש לפתח תהליכי הערכה עצמית הממוקדים בקידום ההכשרה בחינוך המיוחד במכללה.
- על המוסד לפעול לגיוס סגל אקדמי מומחה בתחומי החינוך המיוחד, או בתחומים קרובים, העוסקים בפעילות אקדמית מחקרית.
- יש לעודד את הסגל האקדמי לעסוק בפעילות מחקרית, ולפרסם את הפעילות בכנסים וכתבי עת שפיטים.
- על המכללה להוסיף במסלול לחינוך את תכנית "אקדמיה כיתה" ותכנית להוראה על פי המתווים החדשים להוראה.
- יש לפעול לקדם מיומנויות אורייניות בשפה באנגלית לאנשי הסגל.

- יש לבחון מחדש את החלטת המוסד שתוכניות ההכשרה לגברים ולנשים אינן זהות, וזאת לאור העובדה שהדרישות מן המורים בפועל זהות.
- במסגרת הכנת התוכניות החדשות ושילוב אנשי מקצוע מומחי תוכן, יש לפעול לגייס מרצים בעלי תואר שלישי.
- על הסגל לעדכן את הסילבוסים מבחינת התכנים הנדרשים בשטח.
- על הסגל לעדכן את הסילבוסים מבחינת מקורות הקריאה בעברית ובאנגלית.
- יש לערוך בדיקה של מחווי הקורסים היות וחסר איזון במתן הציונים.
- יש לשלב את הלמידה לפי אקדמיה כיתה, ולבדוק את תהליכי יישום המתווים החדשים כך שיינתן מענה מעמיק יותר בתחום ההתנסות בבתי הספר.
- בבניית תכניות הלימודים, על הסגל ליצור קשרים ברורים יותר בין השיעורים התיאורטיים לעבודה המעשית.
- יש ליצור נוהל ברור בנוגע למעבר או כישלון של סטודנט בהתנסות מעשית על מנת לייעל את עבודת המדריכות הפדגוגיות.
- יש לשלב יותר קורסים שיתנו מענה עדכני לצרכי הבוגרים כמורים בשטח.
- יש לעודד את הסגל האקדמי לעסוק בפעילות מחקרית, ולפרסם את הפעילות בכנסים וכתבי עת שפיטים.
- נדרשת הכוונה לכלל המרצים בכל הנוגע להכנת עבודות סמינריוניות מבוססות מחקר.
- יש לדאוג לעדכון שיטת הקטלוג בספרייה לסטנדרטים אקדמיים.
- יש להעשיר את תכני הספרייה ולעדכן את המקורות בהתאם לסילבוסים הנלמדים.
- יש לדאוג שלמרות הפרדה בקמפוסים השונים, לכל הסטודנטים תהיה גישה לספרייה.
- יש לשלב יותר עזרי למידה בקמפוס המכללה.

המלצות רצויות:

- על המכללה לטפח ולעודד את הקשר של הסטודנטיות עם צוות בית הספר.
- יש לפעול לקדם השתתפות הסטודנטים להוראה בפעילויות בית הספר, ישיבות פדגוגיות, טיולים וכדומה.
- יש לוודא שכל המדריכות הפדגוגיות מכירות את אפשרויות התמיכה האקדמית שהמכללה מאפשרת להן ולסטודנטים.
- יש לוודא שבספרייה ישנם מקורות מידע עדכניים ורלוונטיים לנלמד בקורסים.
- יש לפתח תוכניות לשיתוף בין הבוגרים לבין הלומדים בפועל.

חתימות:

ט. הימן

פרופי טלי הימן

ד"ר הייב סלמן

הייב

ד"ר היידי פלביאן

תומס גומפל

פרופי תומס גומפל

שעות	הגורים עמו נפגשים	שמות המשתתפים
9:30-10:10	מפגש פתיחה : הנהלת המוסד (ללא ראש החוג)	הרב פרופ' יהודה ברנדס – נשיא המכללה ד"ר אביחי קלרמן – סגן רקטור המכללה ד"ר עדן הכהן – דיקן לומדים ד"ר חוי ששון – ראש בית ספר לחינוך ורכות אקדמאית תואר ראשון ד"ר צחי לב-רון – ראש מערך אקדמיה שדה גבי יעל דיאמנט – מנהלת פיתוח אקדמי גבי תהילה הר-זהב – רכזת מינהל לומדות מגדל עוז
10:10-10:50	ראש החוג	ד"ר שירה רוזנברג – ראש החוג לחינוך מיוחד
10:50-11:00	הפסקה	
11:00-11:45	סגל ליבתי המלמד בתכנית	ד"ר שמעון כהאן, ד"ר דינה פריד, ד"ר זאב קאים, ד"ר רבקה ליפשיץ
11:45-12:30	מדריכים פדגוגיים	גבי בת-אל ריבקין, גבי חנה פרץ
12:30-13:10	סיור בספרייה והצגת תשתיות ו/או פעילויות ייחודיות של המחלקה	גבי ציפי קלר – מנהלת הספריות של המכללה גבי צילה מזרחי – מנהלת ספריית קמפוס אלון שבות גבי אודיה מלק - מידענית ד"ר שירה רוזנברג – ראש החוג לחינוך מיוחד
13:10-13:40	ארוחת צהריים	צוות הוועדה להערכת איכות
13:40-14:10	סטודנטים וסטודנטיות	מר' רם פוגלמן, גבי יעל ויינברגר, גבי תהילה גיספר, גבי חנה מרקוביץ
14:10-14:40	בוגרים ובוגרות	מר' גיל רוזנהק, גבי רחל כהן, גבי אושרת בן-עמי, גבי ליאת פיינשטיין
14:40-15:00	הפסקה	
15:00-15:20	החוג לחינוך מיוחד – לימודי מח"ר נוות ישראל	ד"ר שרה גבעון - ראש החוג (בזום) ד"ר יהודית חסידה - רכזת אקדמית לתוכניות המגזר החרדי
15:20-15:50	מפגש סיכום : הנהלת המוסד והתכנית	הרב פרופ' יהודה ברנדס – נשיא המכללה ד"ר אביחי קלרמן – סגן רקטור המכללה ד"ר עדן הכהן – דיקן לומדים ד"ר חוי ששון – ראש בית ספר לחינוך ורכות אקדמאית תואר ראשון ד"ר צחי לב-רון - ראש מערך אקדמיה שדה ד"ר שירה רוזנברג – ראש החוג לחינוך מיוחד גבי יעל דיאמנט – מנהלת פיתוח אקדמי גבי תהילה הר-זהב – רכזת מינהל לומדות מגדל עוז